

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 71 0 P 212531 20 Rev
Dana, 13.10.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda Gorjane Popadić, kao predsjednik vijeća, Violande Šubarić i Biljane Tomić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „G.“ d.o.o. K.V., ..., koga zastupa J.P., advokat iz B., ..., protiv tuženih „D-I.“ d.o.o. B., ..., koga zastupa direktor Z.D. iz B. i Z.D. iz B., ..., koga zastupa punomoćnik D.T., advokat iz B., ... i umještača na strani tuženih Z.P. iz B., koga zastupa S.D., advokat iz B., ..., radi isplate duga, vrijednost predmeta spora 63.781,68 KM, rješavajući po reviziji tuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 212531 19 Gž od 06.03.2020. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 13.10.2020. godine, donio je

PRESUDU

Revizija tuženog Z.D. se usvaja, preinačavaju se obje nižestepene presude tako da se odbija tužbeni zahtjev u odnosu na ovog tuženog da tužitelju solidarno sa tuženim „D-I.“ d.o.o. B. isplati glavni dug u iznosu od 63.781,68 KM, te na ime zakonske zatezne kamate obračunate za period od 29.04.2010. godine, kao dana dospelosti, do dana izrade nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke 22.03.2019. godine iznos od 63.781,68 KM, odnosno ukupno 127.563,38 KM, kao i zahtjev za isplatu troškova parničnog postupka u iznosu od 10.632,50 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate i obavezuje se tužitelj da ovom tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 6.720,00 KM, u roku od 30 dana od prijema ove presude.

Revizija tuženog „D-I.“ d.o.o. B. se odbacuje.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.100,00 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 212531 15 P od 16.07.2019. godine obavezani su tuženi da tužitelju solidarno isplate glavni dug u iznosu od 63.781,68 KM i na ime zakonske zatezne kamate obračunate za period od 29.04.2010. godine, kao dana dospelosti, do dana izrade nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke 22.03.2019. godine iznos od 63.781,68 KM, odnosno ukupno 127.563,38 KM, a odbijen je zahtjev tužitelja za isplatu zakonskih zateznih kamata na glavni dug od dana donošenja presude do isplate. Obavezani su tuženi da tužitelju solidarno isplate na ime troškova parničnog postupka iznos od 10.632,50 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate, dok je odbijen zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka, u dijelu koji predstavlja razliku između traženog i dosuđenog iznosa.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 212531 19 Gž od 06.03.2020. godine žalba tuženog Z.D. je odbijena i potvrđena prvostepena presuda, u pobijanom dosuđujućem dijelu odluke o glavnoj stvari i troškovima postupka. Odbijen je zahtjev ovog tuženog za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 1.535,62 KM i zahtjev tužitelja da mu tuženi naknadi troškove sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.125,00 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tuženi pobijaju drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, te predlažu da se ista preinači ili ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužitelj predlaže da se revizija odbije.

Revizija tuženog „D-I.“ d.o.o. B. je nedozvoljena.

Odredbom člana 237. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03 do 61/13, u daljem tekstu: ZPP), u vezi sa odredbom člana 456 a) istog zakona, propisano je da stranke mogu izjaviti reviziju protiv pravosnažne presude donesene u drugom stepenu u roku od 30 dana od dana dostavljanja prepisa presude.

Tužbeni zahtjev tužitelja usvojen je prvostepenom presudom djelimično i u odnosu na tuženog „D-I.“ d.o.o. B., koju on žalbom nije pobijao, te je prvostepena presuda u odnosu na njega postala pravosnažna protekom roka za žalbu (član 196. stav 1. ZPP).

Kako se revizijom, kao vanrednim pravnim lijekom, ne može pobijati odluka donesena u prvom stepenu, nego se revizija, saglasno odredbi člana 237. stav 1. ZPP može izjaviti samo protiv pravosnažne presude drugostepenog suda, reviziju tog tuženog je, temeljem odredbe člana 247. ZPP, valjalo odbaciti kao nedopuštenu, budući da prvostepenu odluku nije pobijao žalbom, pa ne može ni revizijom, zbog zabrane preskakanja pravnih lijekova, kako je naprijed objašnjeno.

Revizija tuženog Z.D. je osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da mu tuženi solidarno isplate glavni dug po osnovu ugovora o izvođenju građevinskih radova u iznosu od 63.781,68 KM, kao i iznos od 63.781,68 KM na ime zakonske zatezne kamate obračunate za period od 29.04.2010. godine, kao dana njegove dospelosti, do dana izrade nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke 22.03.2019. godine u iznosu od 63.781,68 KM, odnosno ukupno 127.563,38 KM.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da su tužitelj i tuženi „D-I.“ d.o.o. B., (u daljem tekstu: prvotuženi) dana 17.07.2008. godine zaključili ugovor za izvođenje građevinskih radova broj 01-U/2008, po kojem je tužitelj, kao izvođač građevinskih radova, preuzeo obavezu da sagradi stambeno poslovni objekat za potrebe prvotuženog, kao naručioca radova, u određenom roku, po ugovorenoj cijeni i načinu plaćanja; da su tužitelj i prvotuženi dana 20.06.2010. godine zaključili ugovor o regulisanju međusobnih obaveza i potraživanja po kojem bi prvotuženi trebao predati-prodati tužitelju stan, koji je izgrađen i nalazi se u stambenom objektu na mansardi, u Ulici ..., R.B., B., izgrađenom na k.č. broj 2355/74 k.o. B. (stari premjer), odnosno k.č. broj 727/22 k.o. P. II (novi premjer), u površini od 53 m², a da će investitor gradnje Z.D. (u daljem tekstu: drugotuženi), kao fizičko lice (osnivač i vlasnik firme-prvotuženog) stvoriti sve pravne pretpostavke za prometovanje stana na prvotuženog, a prvotuženi dalje kompenzirati stan sa tužiteljem; da je u z.k. ulošku broj 5955 k.o. SP B. parcela k.č. broj 2355/74 upisana kao opštenarodna imovina, dok je u teretnom listu uknjiženo pravo korištenja na neizgrađenom građevinskom zemljištu u A-listu u korist

drugotuženog sa 1/1 dijela; da je u p.l. broj 1770/2 k.o. P. II, na parceli k.č. broj 727/22, njiva R.B. i gradilište R.B., upisan kao posjednik sa 1/1 dijela drugotuženi; da je rješenjem Odjeljenja za prostorno uređenje Grada Banjaluka od 26.08.2010. godine, drugotuženom izdata urbanistička saglasnost za legalizaciju stambenog objekta P+1+M (prizemlje+sprat+mansarda) u kojem se nalazi naprijed navedeni stan; da iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke V.Đ., proizlazi da dug prvotuženog prema tužitelju na dan potpisivanja ugovora o regulisanju međusobnih obaveza i potraživanja 20.06.2010. godine iznosi 63.781,68 KM i da je isti dospio na naplatu dana 29.04.2010. godine; da zakonska zatezna kamata na utvrđeni dug teče od dana 29.04.2010. godine do isplate i da na dan izrade nalaza i mišljenja 22.03.2019. godine iznosi 119.461,26 KM, ali kako visina zatezne kamate ne može biti veća od iznosa glavnog duga, to je vještak u svom nalazu iznos zatezne kamate ograničio na iznos glavnog duga od 63.781,68 KM, iz kojih razloga je utvrđeno da dug prvotuženog prema tužitelju na dan 22.03.2019. godine iznosi 127.563,38 KM (glavni dug+zakonska zatezna kamata); da iz izjave o isplati dijela kupoprodajne cijene, ovjerene kod notara M.D. broj OPU-733/11 od 13.05.2011. godine, proizlazi da je umješač Z.P. drugotuženom isplatio dio kupoprodajne cijene u iznosu od 50.000,00 KM za kupovinu dvosobnog stana na mansardi, stambenog objekta izgrađenog na k.č. broj 727/22 k.o. Petrićevac II, odnosno k.č. broj 2355/74 k.o. B., te da će se razlika od ugovorene cijene isplatiti prilikom zaključivanja kupoprodajnog ugovora; da iz iskaza zakonskog zastupnika tužitelja S.Đ.a proizlazi da su u avgustu 2008. godine tužitelj i prvotuženi zaključili ugovor o izvođenju radova, da je obaveza tužitelja bila izvođenje radova i da je ta obaveza izvršena, dok je obaveza prvotuženog bila da tužitelju, po ispostavljenim obračunskim situacijama plati naknadu za izvršene radove, da je jedan dio isplaćen, a da je pretežni dio ostao neisplaćen, da je u aprilu 2010. godine napravljena i ispostavljena posljednja obračunska situacija za izvršene radove i da to nije isplaćeno; da je sa drugotuženim, kao osnivačem i direktorom prvotuženog, utvrdio da preostali glavni dug iznosi 63.781,68 KM; da mu je drugotuženi u junu 2010. godine predložio da zakluče novi ugovor čiji predmet bi bio regulisanje isplate duga prema tužitelju i da su tada zaključili novi ugovor i to on kao direktor prvotuženog i kao fizičko lice i vlasnik stana u naprijed navedenoj zgradi; da su tim ugovorom regulisali i dogovorili da do septembra 2010. godine, prvotuženi kao pravno lice i drugotuženi kao fizičko lice tužitelju isplate navedeni dug, a da je u suprotnom ukoliko to ne ispune, drugotuženi garantovao stanom čiji je on vlasnik, da će kao vlasnik stvoriti sve pravno formalne pretpostavke da taj stan pređe u vlasništvo tužitelja, a kao protuvrijednost isplate navedenog duga i da bi se na taj način smatralo izmireno dugovanje prema tužitelju; da navedeni dug nije izmiren do septembra 2010. godine kako je to bilo dogovoreno, ali da ni drugotuženi na ime duga nije na ime tužitelja prepisao stan čiji je on vlasnik.

Polazeći od navedenih činjeničnih utvrđenja, prvostepeni sud je djelimično usvojio tužbeni zahtjev kao u izreci prvostepene presude pozivom na odredbe članova 451. i 277. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/86, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04, u daljem tekstu: ZOO), uz obrazloženje da je potpisivanjem ugovora od 20.06.2010. godine drugotuženi faktički pristupio dugu, te prihvatio obavezu da će tužitelju ispuniti njegovo potraživanje koje ima prema prvotuženom čime je stupio u obavezu pored dužnika-prvotuženog, da je ovim ugovorom sam potvrdio da je on, kao fizičko lice vlasnik predmetnog stana, da njegova aktivna uloga u tom postupku podrazumijeva i njegovu pasivnu legitimaciju, da bez aktivnog učešća drugotuženog prilikom zaključenja ugovora od 20.06.2010. godine ne bi bila moguća niti realizacija tog ugovora, da je drugotuženi primio isplatu dijela kupoprodajne cijene za stan za koji se obavezao da će prepisati na prvotuženog, a nakon toga prvotuženi na tužitelja i tim stanom kompenzirati dug koji je priznao da postoji prema tužitelju, odnosno da je nakon zaključenja ugovora od 20.06.2010. godine, kao osnivač i direktor prvotuženog preduzimao konkretne radnje na otuđenju stana koji je predstavljao obezbjeđenje za vraćanje duga tužitelju, da bi otuđenjem istog

stana tužitelj bio doveden u nepovoljniju situaciju u odnosu na mogućnost realizacije ugovora na način kako je to ugovoreno 20.06.2010. godine.

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi drugotuženog, izjavljenoj protiv dosuđujućeg dijela prvostepene presude, zaključio da je prvostepeni sud pravilno utvrdio činjenično stanje, te da je tužbeni zahtjev pravilno usvojio imajući u vidu odredbu člana 15. stav 1. Zakona o preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 24/98 do 34/06, u daljem tekstu: ZP), pa je žalbu odbio i potvrdio prvostepenu presudu u pobijanom dijelu.

Drugotuženi osnovano u reviziji ističe da je pobijana odluka o usvajanju tužbenog zahtjeva u odnosu na njega donesena uz pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Naime, prema činjeničnim navodima u tužbi i tokom postupka tužitelj je tužbeni zahtjev u odnosu na drugotuženog zasnovao na tvrdnji da je drugotuženi, prilikom zaključenja ugovora od 20.06.2010. godine, kao osnivač i direktor zloupotrijebio preduzeće (prvotuženog) da bi oštetio povjerioca (tužitelja), navodeći da je pravni osnov zahtjeva prema ovom tuženom u odredbi člana 15. Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 127/08 do 82/19, u daljem tekstu: ZPD), koja odgovara odredbi člana 54. tačka 1. ZP.

Prema odredbi člana 15. stav 1. ZPD, koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja ugovora od 20.06.2010. godine, između ostalog, propisano je da članovi društva sa ograničenom odgovornošću mogu prema trećim licima lično odgovarati za obaveze društva ako zloupotrijebe privredno društvo za nezakonite ili prevarne ciljeve ili ako sa imovinom privrednog društva raspolažu kao sa sopstvenom imovinom na način kao da privredno društvo kao pravno lice ne postoji.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja tokom postupka, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. ZPP, zakonski zastupnik tužitelja saslušan kao parnična stranka je naveo da je sa drugotuženim, kao osnivačem i direktorom prvotuženog, utvrdio da preostali glavni dug prvotuženog po ugovoru od 17.07.2008. godine iznosi 63.781,68 KM, da je zato zaključen novi ugovor 20.06.2010. godine radi regulisanja isplate duga tužitelju i da su tada zaključili novi ugovor u kojem je drugotuženi bio kao direktor prvotuženog i kao fizičko lice i vlasnik stana u zgradi navedenoj u tom ugovoru, da su dogovorili da do septembra 2010. godine prvotuženi kao pravno lice i drugotuženi kao fizičko lice tužitelju isplate navedeni dug, a da je u suprotnom ukoliko to ne ispune, drugotuženi garantovao stanom čiji je on vlasnik, da će kao vlasnik stvoriti sve pravno formalne pretpostavke da taj stan pređe u vlasništvo tužitelja, a kao protuvrijednost isplate navedenog duga i da bi se na taj način smatralo izmireno dugovanje prema tužitelju, da navedeni dug nije izmiren do septembra 2010. godine kako je bilo dogovoreno, ali da ni drugotuženi na ime duga nije na ime tužitelja prepisao stan čiji je on vlasnik.

Imajući u vidu navedeno, kao i sadržaj ugovora od 20.06.2010. godine, proizlazi da uspostavljeni poslovni i obligacioni odnos između tužitelja i privrednog društva čiji je zakonski zastupnik, osnivač i vlasnik drugotuženi, nije mogao stvoriti kod tužitelja privid privrednog i pravnog identiteta drugotuženog sa privrednim društvom, jer zloupotreba privrednog društva, odnosno probijanje pravne ličnosti podrazumijeva činjenje prevarne radnje koja je kod povjerioca stvorila takav privid, koja mora biti dokazana, a teret dokazivanja proboja pravne ličnosti leži na tužitelju, koji u konkretnom slučaju nije sudu prezentovao adekvatne dokaze na ove okolnosti, u smislu člana 123. stav 1. ZPP. Naime, suprotno tvrdnji tužitelja da je u međusobnom pravnom odnosu tuženi zloupotrijebio privredno društvo, iz izjave zakonskog zastupnika tužitelja proizlazi da je osnivač i direktor prvotuženog kao privrednog društva

navedenim ugovorom garantovao stanom čiji je on vlasnik, kao protuvrijednost isplate utvrđenog duga prvotuženog.

Imajući to u vidu, pogrešno je drugostepeni sud primijenio materijalno pravo kada je zaključio da u konkretnom slučaju ima pravnog osnova za primjenu instituta probijanja pravne ličnosti i odgovornosti drugotuženog prema povjeriocu privrednog društva (prvotuženog)-tužitelju. S tim u vezi, revident pravilno ukazuje da u konkretnom slučaju nema pravnog osnova za odstupanje od pravnog principa određenog članom 99. stav 3. ZPD da član društva sa ograničenom odgovornošću ne odgovara za obaveze društva, osim do iznosa neunesenog uloga u imovinu društva.

Stoga revident pravilno ukazuje da je neosnovan zahtjev tužitelja u odnosu na drugotuženog za isplatu duga prvotuženog, budući da u predmetnom slučaju nema osnova za usvajanje tužbenog zahtjeva ni na osnovu odredbe člana 451. ZOO iz razloga što iz sadržaja ugovora od 20.06.2010. godine nesumnjivo proizlazi da drugotuženi kao fizičko lice nije bio ugovorna strana prilikom njegovog zaključivanja.

Iz naprijed navedenih razloga, budući da je revizijom osnovano ukazano na pogrešnu primjenu materijalnog prava, valjalo je reviziju uvažiti i preinačiti pobijanu drugostepenu presudu na način opisan u izreci, shodno članu 250. stav 1. ZPP.

Na osnovu odredbe člana 397. stav 2. ZPP odlučeno je o troškovima parničnog postupka tako što su revidentu dosuđeni troškovi za pristup njegovog punomoćnika na četiri ročišta po 875,00 KM, PDV 595,00 KM, te za sastav žalbe i revizije po 1.312,50 KM, u skladu sa odredbama članova 386. stav 1. i 387. ZPP, te važećom AT.

Tužitelju nisu dosuđeni troškovi sastava odgovora na reviziju budući da oni u konkretnom slučaju nisu bili potrebni za vođenje parnice (član 387. stav 1. ZPP).

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić